

ریزگردها مشکل جهانی

مهرماه سال قبل و زمانی که سازمان بهداشت جهانی نخستین گزارش جهانی خود را درباره وضعیت آلودگی هوای شهرهای مهم دنیا منتشر کرد، مشخص شد که متاسفانه شهرهای ایران، هندوستان، پاکستان و مغولستان شرایط وخیمی را تجربه می‌کنند.

جام جم آنلاین: مهرماه سال قبل و زمانی که سازمان بهداشت جهانی نخستین گزارش جهانی خود را درباره وضعیت آلودگی هوای شهرهای مهم دنیا منتشر کرد، مشخص شد که متاسفانه شهرهای ایران، هندوستان، پاکستان و مغولستان شرایط وخیمی را تجربه می‌کنند.

در همان زمان، شهرهای کانادا بالعکس در نقطه مقابل این شرایط قرار داشتند و هوای پاکي را به شهروندان مقیم خود هدیه می‌کردند.

شهر اهواز واقع در جنوب غربی ایران در این میان، بخت مساعدی نداشته و تحقیقات سازمان بهداشت جهانی نشان می‌دهد که بیشترین سطح ذرات معلق در هوا در این شهر وجود دارند.

متاسفانه در روزهای ابتدایی خرداد امسال تشکیل مجدد چشمه گرد و غبار در کشورهای همسایه ایران باعث تیره‌کردن آسمان این شهر شد.

ریزگردها و ذرات معلق بسیار متفاوت هستند، اما ذرات معلق که بسیار کوچک‌تر از ده میکرومتر هستند، در سطح گسترده‌ای هوای این شهر را آلوده کرده‌اند.

هدف سازمان بهداشت جهانی از ارائه این گزارش، الزام به اقدام هر چه سریع‌تر برای کاهش آلودگی هواست. آلودگی هوا سالانه باعث مرگ زودرس 1.34 میلیون نفر در سطح جهان می‌شود.

جامعه جهانی باید هر چه سریع‌تر برای کاهش میزان آلودگی هوا سرمایه‌گذاری کند چراکه تنها به این واسطه است که از میزان مرگ و میر کاسته خواهد شد و در عین حال، هزینه‌های کمتری نیز صرف ارائه خدمات و مراقبت‌های بهداشتی می‌شود.

گزارش سازمان بهداشت جهانی بر مبنای داده‌هایی است که هر کشور طی چند سال گذشته به این سازمان ارائه کرده. تقریباً در 1100 شهر از سراسر جهان میزان ذرات معلق کوچک‌تر از 10 میکرومتر اندازه‌گیری شده و در نهایت داده‌ها جمع‌بندی شده‌اند.

سازمان بهداشت جهانی برآورد کرده که این ذرات می‌توانند مشکلات حاد تنفسی در انسان ایجاد کنند. این ذرات خاص اغلب از جنس دی‌اکسید سولفور و دی‌اکسید نیتروژن هستند و منبع تولید این مواد نیز اتومبیل‌ها، صنایع و کارخانجات است.

در گزارش سازمان بهداشت جهانی چنین مطرح شده که متوسط میزان ذرات معلق کوچک‌تر از 10 میکرومتر در اهواز، سالانه حدود 372 میکروگرم در هر مترمکعب بوده در پایتخت کشور مغولستان – شهر اولان‌باتور – نیز تراکم متوسط ذرات معلق کوچک‌تر از 10 میکرومتر سالانه حدود 279 میکروگرم به ازای هر مترمکعب بوده است.

شهرهای پاکستان و هند نظیر کویت مرکز استان بلوچستان کشور پاکستان، خوانپور – شهری واقع در ایالت پنجاب – و بعلاوه گابورون پایتخت جمهوری بوتسوانا – کشوری واقع در جنوب آفریقا – نیز از نظر مقیاس آلودگی هوا شرایط حادی را تجربه می‌کنند. سازمان بهداشت جهانی اعلام کرده که دلایل افزایش سطوح آلودگی بسیار متنوع است.

در پایان این فهرست، شهرهای کانادایی قرار دارند که از تراکم بسیار پایین آلودگی برخوردارند. شهرهای کشور کانادا به دلیل مقررات بسیار سختگیرانه در زمینه آلودگی هوا تاکنون شرایط مناسبی داشته‌اند.

از سایر آمارهایی از این دست می‌توان به ناحیه یوکان، کوچک‌ترین و غربی‌ترین قلمرو از سه قلمرو کشور کانادا اشاره کرد که در آنجا سالانه تنها کمتر از سه میکروگرم از این ذرات در هر مترمکعب گزارش شده.

در شهر سانتافه واقع در ایالت نیومکزیکو نیز در هر متر مکعب سالانه شش میکروگرم ذرات معلق گزارش شده است. در شهر واشنگتن

این رقم به 18 میکروگرم افزایش یافته، در توکیو و پاریس نیز به ترتیب به 23 و 38 میکروگرم در هر مترمکعب رسیده است.

در عین حال، سازمان بهداشت جهانی فهرستی کوتاه از ذرات فوق‌العاده ریز را نیز ارائه کرده است. این ذرات معلق که ابعادشان کوچک‌تر از 2.5 میکرومتر است ذرات معلق بسیار خطرناکی هستند که جمع‌شدن تنها 10 میکروگرم از آنها در بدن می‌تواند بسیار مشکل‌ساز باشد.

در این فهرست هیچ برآوردی از کشورهای آسیایی ارائه نشده بجز شهر اولان باتور پایتخت مغولستان که از این لحاظ نیز ابعاد آلودگی در آن بالاتر از حد معمول است بنابراین می‌توان انتظار داشت که وضع شهرهای ایرانی در این زمینه نیز اصلاً مناسب نباشد.

usatoday - مترجم: فرناز حیدری